

14. Kako su pisana evanđelja?

54 pitanja i odgovora o Isusu Kristu, pripremljenih od tima katoličkih teologa sa sveučilišta Navarra. Ovo je pitanje br. 14: „Kako su pisana evanđelja?“

16.10.2009.

Crkva nepokolebljivo tvrdi da nam četiri kanonska evanđelja „vjerno prenose ono što je Isus Krist dok je živio među ljudima, stvarno činio i učio“.

Ova četiri evanđelja imaju apostolsko porijeklo, iz razloga što su apostoli posjedovali punu ovlast za propovijedanje od Isusa Krista. Poslije toga su oni sami i njihovi nasljednici, pod nadahnućem božanskoga Duha, predali nam u pisanom obliku: temelj vjere.

Stari kršćanski pisci objašnjavali su način na koji su evanđelisti učinili ovo djelo. Na primjer, sv. Irenej kaže: „Matej je objavio među Židovima, na njihovom jeziku, pisani oblik evanđelja, dok su Petar i Pavao propovijedali evanđelje u Rimu i utemeljili Crkvu. To je bilo poslije njihova odlaska, tako da je Marko, Petrov učenik i prevoditelj također prenio u pisanom obliku ono što je Petar propovijedao. Luka, Pavlov suradnik također je napisao u jednoj knjizi što je Pavao propovijedao. Onda Ivan, učenik našeg Gospodina, isti onaj koji je položio svoje lice na

njegova prsa, također je objavio evanđelje dok je živio u Efezu.

Slični izvještaji mogu se naći u Papijasa iz Hijerapolisa ili u Klementa Aleksandrijskoga (isto tako i u djelu Euzebija iz Cezareje): evanđelja su pisali apostoli (Matej i Ivan) ili njihovi učenici (Luka i Marko), ali su uvijek sabirali evanđeoske događaje od propovijedanja apostola.

Moderna je egzegeza uz pomoć detaljnih studija evanđeoskih tekstova, objasnila na umanjen način ovaj proces.

Naš Gospodin Isus Krist je poslao apostole svoje učenike ne da pišu nego da propovijedaju evanđelje.

Apostoli i apostolske zajednice su činili to isto, te su olakšavali evangelizaciju na način da su stavljali u pisani oblik dijelove ovoga učenja.

Na kraju, kad su apostoli i njihovi vršnjaci iz naraštaja počeli umirati, „sveti autori napisali su četiri evanđelja, tako da su selektirali dijelove evanđeoskih događaja koji su bili predani usmenim ili pisanim putem, na način da su neke od njih smanjili na sintezu ili su ih pak objasnili iz perspektive situacije njihovih apostolskih crkava.

Stoga se može reći da su četiri evanđelja vjerna apostolskom propovijedanju o Isusu i također da su njihova propovijedanja vjerna onome što je Isus govorio i činio. Ovo je način na koji možemo reći da su evanđelja vjerna Isusu.

Imena koja stari kršćanski spisi daju ovim tekstovima – „Sjećanja apostola“, „Izvještaji, riječi o našem Gospodinu“ (isto tako i sv. Justin, u djelima „Dijalog s Trifonom“ i „Apologije“) oslanjaju se na ovo značenje.

S ovim evanđeoskim spisima imamo pristup onome što su apostoli propovijedali o Isusu Kristu.

Bibliografía: G. Segalla, *Panoramas del Nuevo Testamento*, Verbo Divino, Estella 2004; P. Grelot, *Los evangelios*, Verbo Divino, Estella 1984; R. Brown, *Introducción al Nuevo Testamento*, Trotta, Madrid 2002; V. Balaguer (ed), *Comprender los evangelios*, Eunsa, Pamplona 2005; M. Hengel, *The four Gospels and the one Gospel of Jesus Christ : an investigation of the collection and origin of the Canonical Gospels*, Trinity Press International, Harrisburg 2000.

Vicente Balaguer